

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
SOCIAL PROTECTION INSTITUTE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

**Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Zavod Emma - Center za
pomoč žrtvam nasilja**

Ljubljana, maj 2023

Naročnik: **MDDSZ**
Direktorat za socialne zadeve
Štukljeva cesta 44
1000 Ljubljana

Skrbnica naloge pri naročniku: Gregor Majcen

Št. pogodbe: 2611-22-050015

Izvajalec: **Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo**
Tržaška 2
1000 Ljubljana

Skrbnik naloge pri izvajalcu: mag. Vid Žiberna

Naslov poročila: **Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov (Poročilo 2):
Evalvacija javnih socialnovarstvenih programov s področja nasilja
Evalvacijsko poročilo za program: Zavod Emma - Center za pomoč
žrtvam nasilja**

Avtorji poročila: mag. Vid Žiberna
dr. Mateja Černič
dr. Liljana Rihter

Drugi sodelujoči: Katarina Jožić
Lara Kobal
Katja Krš
Pia Rožman

Št. delovnega poročila: IRSSV 17/2023

Datum izdaje poročila: 31. 5. 2023

Izdaja: 01

Kopije: skrbnik naloge na MDDSZ
skrbnik pogodbe na MDDSZ
arhiv IRSSV
prosti izvodi z dovoljenjem naročnika

Odgovorna oseba: mag. Barbara Kobal Tomc, direktorica IRSSV

Seznam najpogosteje uporabljenih kratic

AS	aritmetična sredina
CSD	center za socialno delo
EUR	Evro
IRSSV	Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo
JVSP	javni verificirani socialnovarstveni programi
KC	krizni center
MAX	najvišja podana vrednost (odgovor)
MDDSZ	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
MIN	najmanjša podana vrednost (odgovor)
N	število odgovorov (uporabnikov)
NVO	nevladna organizacija
RS	Republika Slovenija
SD	standardni odklon
SVP	socialno varstveni program/i
UNHCR	Urad Visokega komisariata Združenih narodov za begunce

Uporabljeni izrazi, zapisani v moški slovnični obliki, so uporabljeni kot nevtralni za ženske in moške.

Besedilo ni lektorirano.

KAZALO VSEBINE

1	UVOD.....	6
2	USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV	8
	2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji	8
	2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov	9
3	USPEŠNOST PROGRAMA.....	10
4	UČINKOVITOST PROGRAMA.....	27
5	OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA	28
	5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa	28
	5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje.....	28
	5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike	29
	5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo.....	29
	5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov.....	29
	5.6 Ocena tveganja - ostalo	29
6	TRAJNOST PROGRAMA	30
7	UGOTOVITVE IN PREDLOGI	32
8	VIRI IN LITERATURA.....	36

KAZALO PREGLEDNIC

<i>Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje</i>	8
<i>Preglednica 2: Dodatni cilji programa</i>	9
<i>Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo</i>	10
<i>Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov</i>	10
<i>Preglednica 5: Ocena aktivnosti sodelovanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	12
<i>Preglednica 6: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	13
<i>Preglednica 7: Informiranost in znanje za ravnanje ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 8: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 9: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	14
<i>Preglednica 10: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	15
<i>Preglednica 11: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	15
<i>Preglednica 12: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)</i>	15
<i>Preglednica 13: Zadovoljstvo z lastno varnostjo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	16
<i>Preglednica 14: Nasilje nad uporabnicami (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	17
<i>Preglednica 15: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 16: Odnosi med uporabnicami in svetovalkami (vprašalnik ob evalvaciji, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 17: Sodelovanje s svetovalkami (vprašalnik ob evalvaciji, opisne statistike)</i>	18
<i>Preglednica 18: Ocena čustvene in moralne podpore (vprašalnik ob evalvaciji, opisne statistike)</i>	19
<i>Preglednica 19: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	20
<i>Preglednica 20: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)</i>	20
<i>Preglednica 21: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno družijo (primerjava vstop in evalvacija/izstop)</i>	21

Preglednica 22: Število različnih oseb, s katerimi se uporabnice običajno družijo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)	21
Preglednica 23: Pogostost druženja (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)	22
Preglednica 24: Razbremenitev in umiritev (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 25: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 26: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	24
Preglednica 27: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	25
Preglednica 28: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	25
Preglednica 29: Samopodoba, samospoštovanje (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	25
Preglednica 30: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)	26
Preglednica 31: Zaposlitveni status (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)	26
Preglednica 32: Učinkovitost rabe programskih virov	27
Preglednica 33: Financiranje programa	28
Preglednica 34: Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki	28
Preglednica 35: Postopki	29
Preglednica 36: Dostopnost programa za uporabnike	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Pogostost obiskovanja programa (vprašalnik ob izstopu, v %)	12
Slika 2: Nasilje nad uporabnicami (primerjava vstop in evalvacija/izstop,	17
Slika 3: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	19
Slika 4: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno družijo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).	21
Slika 5: Pogostost druženja (primerjava vstop in evalvacija /izstop, v %).	23

1 UVOD

V poročilu predstavljamo ugotovitve analize podatkov programa Center za pomoč žrtvam nasilja, ki ga je izvajal Zavod Emma, za obdobje od 1. 1. 2021 – 31. 12. 2021.

Ugotovitve prikazujemo po posameznih sklopih kriterijev evalviranja:

- ustreznost ciljev za reševanje problemov posameznih skupin;
- uspešnost programa;
- učinkovitost izvedenega programa;
- ocena tveganja za izvedbo programa;
- trajnost programa.

Nekatere ugotovitve podajamo v obliki ocen, druge, kjer kvantitativno ocenjevanje ni smiselno, pa podajamo opisno. Za ocenjevanje uporabljamo lestvico od 0 (popolnoma neustrezno) do 6 (popolnoma ustrezno). Oznaka n.p. pomeni, da iz organizacije o danem vidiku nismo dobili podatka in oznaka n.o., da vidika ne ocenjujemo, ker ocena ni relevantna za dani program oz. program ocenjujemo zgolj opisno.

Pri posameznih dimenzijah kriterijev, ki jih ocenjujemo številčno, podajamo tudi vsote, deleže, koeficiente, ki nam služijo kot osnova za ocenjevanje. Ocenjevalni listi za posamezno skupino programov oz. posamezni program so priloženi na koncu splošnega dela poročila.

Na koncu poročila podajamo ključne ugotovitve in predloge za delovanje obravnavanega programa.

2 USTREZNOST CILJEV ZA REŠEVANJE PROBLEMOV POSAMEZNIH SKUPIN UPORABNIKOV

Ugotovitve v tem poglavju prikazujemo v dveh točkah. V prvi so podane osnovne informacije o ciljeh programa. V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili na ravni skupine programov. Cilje za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja smo oblikovali skupaj z izvajalci programov omenjenega področja in predstavniki MDDSZ, končno verzijo pa je potrdil tudi naročnik (MDDSZ). V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

V drugi točki podajamo ugotovitve glede ustreznosti ciljev programa za reševanje problemov posameznih skupin uporabnikov po naslednjih dimenzijah: primernost formulacije ciljev in ustreznost ciljev glede na tip programa. Ugotovitve podajamo opisno.

2.1 Povezava ciljev programov s skupnimi cilji za evalviranje ter dodatni cilji

V Preglednici 1 prikazujemo, kako so cilji obravnavanega programa povezani s cilji, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov.

Preglednica 1: Povezava ciljev programa s skupaj določenimi cilji za evalviranje

Skupni cilji, predvideni za programe svetovalnic s področja preprečevanja nasilja	Da/Ne/Delno
Aktivno sodelovanje v programu	da
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnikov	da
Pomoč in podpora pri uradnih (formalnih) postopkih	da
Varnost uporabnikov	ne
Krepitev moči	da
Zniževanje tolerance do nasilja v družbi	da

Aktualni cilji obravnavanega programa se delno pokrivajo s cilji, ki smo določili skupaj z izvajalci programov, cilju varnost uporabnikov ne sledijo več, tudi dikcije so nekoliko drugačne.

V Preglednici 2 prikazujemo dodatne cilje programa, ki ne sodijo med dogovorjene cilje z izvajalci programov, so pa pomemben del delovanja posameznega programa.

Preglednica 2: Dodatni cilji programa

Dodatni cilji
aktivno razvijanje stroke
usposobljenost strokovnih delavk/cev, ki delujejo na področju preprečevanja nasilja

Izvajalci programa so navedli dva dodatna cilja, ki ne sodita v nabor ciljev, ki smo jih določili skupaj z izvajalci programov, in sicer: aktivno razvijanje stroke ter usposobljenost strokovnih delavk/cev, ki delujejo na področju preprečevanja nasilja.

2.2 Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Primernost formulacije ciljev:

Cilji programa niso v celoti ustrezno definirani. Cilj aktivno razvijanje stroke je zapisani v nedovršni obliki namesto v dovršni obliki v smislu razvita stroka z novimi sodobnimi pristopi s področja preprečevanja nasilja. Glede cilja usposobljenost strokovnih delavk/cev, ki delujejo na področju preprečevanja nasilja pa menimo, da je odvečen, saj razpis MDDSZ za JVSP za strokovne delavce predpisuje zelo natančna merila in neusposobljeni strokovni delavci sploh ne bi smeli opravljati del, ki naj bi jih izvajali strokovni delavci.

Ustreznost ciljev glede na tip programa:

Cilji so ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

3 USPEŠNOST PROGRAMA

V programih svetovalnic s področja nasilja merimo doseganje posameznih skupnih ciljev z naslednjimi vprašalniki: Vprašalnik za uporabnice ob vstopu v program, Vprašalnik za uporabnice ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa in Dokumentacija za uporabnice. Doseganje ciljev pa merimo tudi preko podatkov iz Dokumentacije o programu ter Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila za skupino programov s področja varnih hiš, zavetišč, zatočišč in materinskih domov ter drugih programov s področja preprečevanja nasilja, ki so nam jih posredovali izvajalci.

Obravnavani program **Center za pomoč žrtvam nasilja** izvajalca **Zavod Emma, Center za pomoč žrtvam nasilja** je oddal 183 izpolnjenih vprašalnikov (od tega 62 dokumentacij za uporabnice, 53 vprašalnikov ob vstopu v program, 67 vprašalnikov ob evalvaciji/izstopu ter eno dokumentacijo o programu). V program je bilo v obravnavanem obdobju vključenih 151 rednih različnih uporabnikov.

V analizo smo zajeli 183 prejetih vprašalnikov in dokumentacij za uporabnike (100 %), kar prikazujemo v Preglednici 3.

Preglednica 3: Število vprašalnikov, vključenih v analizo

Dokumentacija za uporabnice	62
Vprašalnik ob vstopu	53
Vprašalnik ob evalvaciji oz. izstopu	67
Dokumentacija o programu	1
Skupaj	183
Skupaj: Vstop in evalvacija/izstop za isto uporabnico (upoštevajoč zgolj identične šifre uporabnic)	29

* Če smo prejeli več evalvacijskih/izstopnih vprašalnikov posamezne uporabnice, smo upoštevali zgolj zadnjega.

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V spodnji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne kriterije za program. Za vsak cilj podajamo številčno oceno in pod preglednico še analizo podatkov, kjer so podrobneje razvidni posamezni elementi ocenjevanja doseganja posameznega cilja (Preglednica 4).

Preglednica 4: Uspešnost programa glede na skupne cilje programov

Skupni cilji	Ocena
Aktivno sodelovanje v programu	0
Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnikov	4
Pomoč in podpora pri uradnih (formalnih) postopkih	1
Varnost uporabnikov	n.o.
Krepitev moči	3
Zniževanje tolerance do nasilja v družbi	4

Analiza vprašalnikov

V analizo smo vključili vse razpoložljive podatke, ki so jih poslali izvajalci. Podatke smo prikazali ne glede na to, ali je posamezni cilji za ocenjevanje v skladu s cilji programa. V zgornji Preglednici pa ocenjujemo le relevantne cilje za program.

Omejitve pri analizi vprašalnikov:

- skupno število odgovorov ni vedno enako številu vprašalnikov, saj vsi anketiranci niso vedno odgovarjali na vsa vprašanja;
- v analizo smo vključili različne vprašalnike, ki smo jih v času od uvedbe spreminjali in dopolnjevali, zato nismo vseh vprašanj zajeli pri vseh tipih vprašalnikov;
- nekateri vprašalniki so pomanjkljivo izpolnjeni; kljub temu, da so imeli uporabniki povsod možnost označiti odgovor 98 (ne vem) in 99 (ne morem odgovoriti), na nekatera vprašanja niso odgovorili, večinoma pa nismo morali razbrati, ali je uporabnik vprašanje spregledal ali se določeno vprašanje uporabniku ni zdelo relevantno ali pa morda na vprašanje ni znal odgovoriti;
- pri cilju številka 6, kjer so izvajalke vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, smo pri ugotavljanju statistično značilnih razlik uporabili zadnji podatek, ki so ga zabeležile izvajalke, in ne nujno podatka ob izstopu;
- pri predstavitvi opisnih statistik uporabljamo izračunana povprečja na vseh enotah; kjer imamo izračune t-testa za dva odvisna vzorca (pri spremenljivkah z normalno porazdelitvijo) ali Wilcoxonov test (pri spremenljivkah, kjer porazdelitev ni normalna), je potrebno upoštevati, da smo pri izračunu upoštevali zgolj enote, za katere imamo identične šifre tako ob vstopu v program kot ob evalvaciji/izstopu iz programa, kar pomeni, da je skupno število enot lahko manjše, nekoliko pa se spremenijo tudi povprečja za zgolj te enote. Povprečij, izračunanih na manjšem številu enot, v poročilu ne predstavljamo.

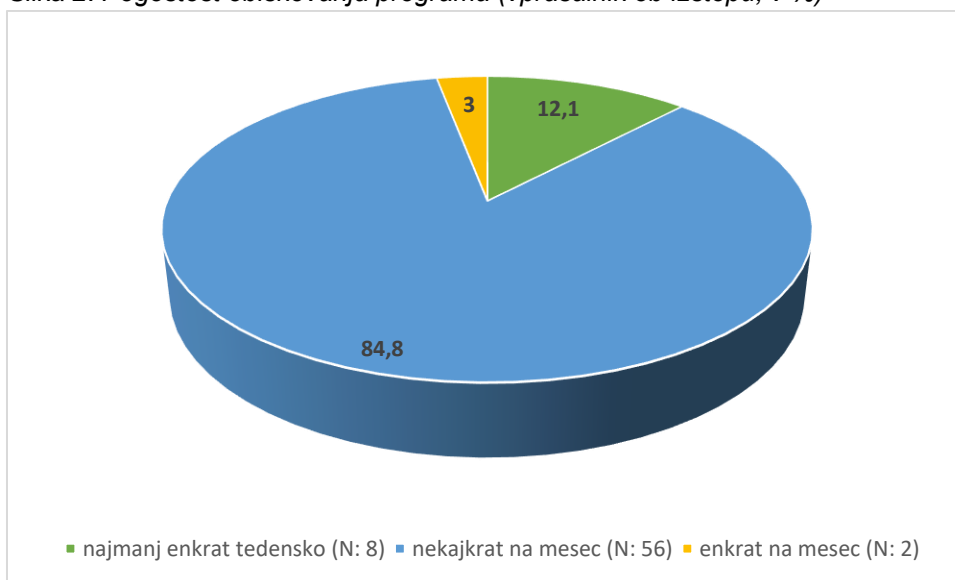
Pojasnila pri interpretacijah rezultatov:

- pri interpretacijah rezultatov prikazujemo deleže (v odstotkih) ali povprečne vrednosti. Pri primerjavi med vstopom in evalvacijo/izstopom so deleži ali povprečne vrednosti lahko predstavljeni v oklepajih (npr. 4,20 oz. 4,30), prva številka vedno pomeni delež ali povprečno vrednost ob vstopu v program, druga številka pa ob evalvaciji/izstopu iz programa;
- s črko p označujemo statistično značilnost;
- pri ocenjevanju upoštevamo statistično značilne razlike pri vsaj 5-odstotni stopnji značilnosti.

Cilj 1: Aktivno sodelovanje v programu

V vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu so uporabnice navedle, kako pogosto so obiskovale program. Velika večina uporabnic (56 oseb oz. 84,8 %) je program obiskovala nekajkrat na mesec. Vsaj enkrat tedensko ga je obiskovalo osem oseb (12,1 %), dve osebi (3,0 %) pa sta ga obiskovali le enkrat na mesec.

Slika 2: Pogostost obiskovanja programa (vprašalnik ob izstopu, v %)

Legenda: N = število enot analize

Cilj aktivno sodelovanje v programu smo preverjali v dokumentaciji za uporabnice, ki so jo izpolnjevali strokovni delavci v programu, in sicer v okviru sklopa vprašanj o izkušnjah z življenjem v skupnosti. Aktivnost sodelovanja uporabnic ob izstopu so ocenjevali na lestvici od 1 do 5 (1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro ali 5-odlično).

Pri obravnavanem programu dotičnih podatkov nismo prejeli.

Preglednica 5: Ocena aktivnosti sodelovanja (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS		SD
Ocena aktivnosti sodelovanja	/	/	/	/		/

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 2: Boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnic in uporabnikov

Uporabnice so v vprašalnikih ob evalvaciji/izstopu iz programa na lestvici 1-zelo malo, 2-malo, 3-srednje, 4-veliko in 5-zelo veliko vrednotile, v kolikšni meri jih je osebe seznanilo s pravicami znotraj programa in izven programa ter z drugimi oblikami pomoči, ki so na voljo izven programa. V nadaljevanju so vrednotile tudi zadovoljstvo s prejetimi informacijami o pravicah in dodatnih oblikah pomoči, in sicer na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Ugotavljamo, da uporabnice v povprečju ocenjujejo, da je bila količina prejetih informacij dovolj velika, in sicer tako o pravicah znotraj programa (4,14), pravicah izven programa (4,00), kot tudi o drugih vrstah pomoči izven programa (4,11).

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko količina prejetih informacij, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Vrednost sestavljene spremenljivke znaša 4,08, kar kaže na ustrezno količino prejetih informacij.

Uporabnice so v povprečju zadovoljne tudi s samo kakovostjo oz. vsebino prejetih informacij, in sicer tako o pravicah znotraj programa (4,13) in pravicah izven programa (4,04) kot tudi o drugih vrstah pomoči izven programa (4,10).

Iz obravnavanih treh indikatorjev smo izračunali sestavljeno spremenljivko seznanjenost s pravicami, in sicer tako, da smo vrednosti posameznih indikatorjev med seboj sešteli ter delili s številom indikatorjev. Sestavljena spremenljivka znaša 4,09, kar kaže na zadovoljstvo uporabnic z vsebino prejetih informacij.

Preglednica 6: Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	OB EVALVACIJI/IZSTOPU IZ PROGRAMA				
	N	MIN	MAX	AS	SD
Količina prejetih informacij					
Seznanjenost s pravicami znotraj programa	67	3	5	4,14	0,529
Seznanjenost s pravicami izven programa	67	3	5	4,00	0,603
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa	67	3	5	4,11	0,640
Količina prejetih informacij (sestavljena spremenljivka)	67	3	5	4,08	0,590
Zadovoljstvo s prejetimi informacijami					
Seznanjenost s pravicami znotraj programa	67	3	5	4,13	0,385
Seznanjenost s pravicami izven programa	67	3	5	4,04	0,534
Seznanjenost z drugimi vrstami pomoči izven programa	67	3	5	4,10	0,526
Seznanjenost s pravicami in drugimi vrstami pomoči (sestavljena spremenljivka)	67	3	5	4,09	0,481

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Izvajalke programa so v dokumentaciji za uporabnice zabeležile oceno informiranosti in znanja uporabnic za ravnanje ob izstopu iz programa, in sicer na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično.

Pri obravnavanem programu dotičnih podatkov nismo prejeli.

Preglednica 7: Informiranost in znanje za ravnanje ob izstopu (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Ocena informiranosti in znanja za ravnanje ob izstopu iz programa	/	/	/	/	/

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Izvajalci programa so v dokumentaciji za uporabnice navedli pravice, s katerimi so seznanile uporabnice. Izvajalci so v povprečju seznanili uporabnice s približno tremi različnimi pravicami oz. tipi pravic (3,19; razpon od nič do šest različnih sklopov pravic).

Preglednica 8: Število pravic, s katerimi so bile seznanjene uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število pravic	62	0	6	3,19	1,446

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Strokovni delavci so uporabnice največkrat s postopki in pooblastili CSD-ja, Z zakonom o preprečevanju nasilja v družini, z Družinskim zakonikom ter z možnostjo vstopa v VH.

Preglednica 9: Sklopi pravic (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N
CSD	43
Zakon o preprečevanju nasilja v družini	39
DZ	31
varna hiša	22
brezplačna pravna pomoč	21
ZUPJS	15
humanitarne organizacije	6
Zavod RS za zaposlovanje	6
Krizni center	3
sodišče	3
Stanovanjski sklad	2
drugo	6
skupaj	197

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile pridobitev novih veščin (ravnanje z otroki v posebnih situacijah (npr. agresija), artikulacija potreb in mnenj, preživljanje čustvenih kriz, uporaba bankomata, avtobusov) uporabnic, in sicer ob vstopu, po določenem obdobju in ob izstopu.

Ob vstopu v program so strokovne delavke ocenile raven pridobivanja novih veščin uporabnic s povprečno oceno 2,63. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 10: Nove veščine (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	61	1	5	2,63	0,659	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Cilj 3: Pomoč in podpora pri uradnih (formalnih) postopkih

Izvajalke so v dokumentaciji za uporabnice navedle vrste drugih pomoči, ki jih uporabnica potrebuje.

Za uporabnice so izvajalke navedle od nič do štiri različne oblike pomoči, povprečje na uporabnico pa znaša 1,91 različnih pomoči.

Preglednica 11: Število različnih oblik pomoči (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Število različnih oblik pomoči	62	0	4	1,91	1,075

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so najpogosteje potrebovale pomoč v smislu zagovorništva in spremstva ter pri prijavi nasilja in umiku v varno okolje.

Preglednica 12: Vrste pomoči za uporabnice (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

Vrsta pomoči	N
zagovorništvo	36
spremstvo	24
prijava nasilja	19
umik v varno okolje	11
služba	5
ločitev	4
denarna socialna pomoč	3
stanovanje	3
zaposlovanje	3
brezplačna pravna pomoč	2
izobraževanje	2
zdrav. pomoč	2
pomoč pri urejanju stikov	1
selitev	1
skupina za samopomoč	1
učna pomoč	1
Skupaj	118

Cilj 4: Varnost uporabnic

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu vrednotile zadovoljstvo z lastno varnostjo na splošno, na lestvici 1-zelo nezadovoljna, 2-nezadovoljna, 3-niti nezadovoljna niti zadovoljna, 4-zadovoljna in 5-zelo zadovoljna.

Uporabnice so bile ob evalvaciji/izstopu v povprečju izrazito bolj zadovoljne z lastno varnostjo, saj se je ocena zadovoljstva statistično značilno povečala iz 1,92 ob vstopu na 3,83 ob izstopu.

Preglednica 13: Zadovoljstvo z lastno varnostjo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Kako zadovoljni ste s svojo osebno varnostjo na splošno?	52	1	4	1,92	0,763	67	3	5	3,83	0,539	0,000 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** $p < 0,01$; ** $p < 0,05$.

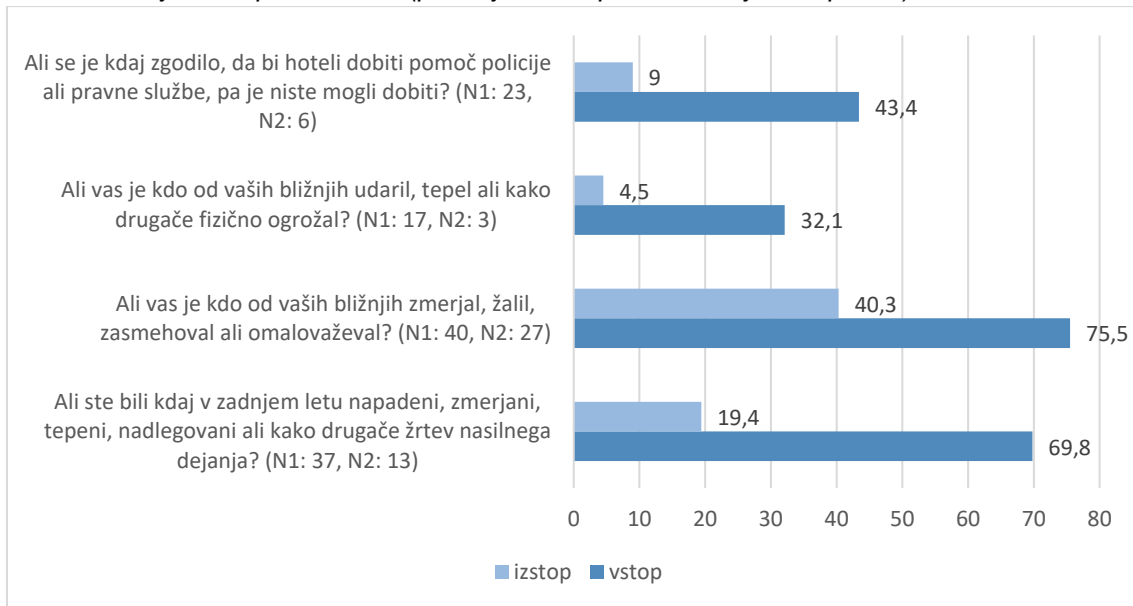
Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so ob vstopu v program in evalvaciji/izstopu navedle, ali se jim je v zadnjem letu (vprašalnik ob vstopu) oz. v času vključenosti v program (vprašalnik ob evalvaciji/izstopu) zgodilo kaj od navedenega: a) bile so napadene, zmerjane, tepene, nadlegovane ali kako drugače žrtev nasilnega dejanja; b) nekdo od bližnjih jih je zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal; c) nekdo od bližnjih jih je udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal; d) želele so dobiti pomoč policije ali pravne službe, vendar je niso dobile.

Čisto pri vseh postavkah je prišlo do statistično značilnih razlik – uporabnice so bile po vstopu v program v bistveno manjši meri žrtve različnih nasilnih dejanj. Delež žrtve nasilnega dejanja se je znižal za 50,4 % (iz 69,8 % na 19,4 %), delež tistih, ki so jih fizično ogrožali njihovi bližnji, se je znižal za 27,6 % (iz 32,1 % na 4,5 %), delež uporabnic, ki so bile preko bližnjih deležne zmerjanja in žaljenja, pa se je znižal za 35,2 % (iz 75,5 % na 40,3 %). Močno je upadel tudi delež uporabnic, ki so potrebovale pomoč policije in drugih institucij, pa je niso mogle dobiti (za 34,4 %, iz 43,4 % na 9,0 %).

Slika 3: Nasilje nad uporabnicami (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 14: Nasilje nad uporabnicami (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
Ali ste bili kdaj v zadnjem letu napadeni, zmerjani, tepeni, nadlegovani ali kako drugače žrtev nasilnega dejanja?	29	0,002 ***
Ali vas je kdo od vaših bližnjih zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal?	29	0,000 ***
Ali vas je kdo od vaših bližnjih udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal?	29	0,016 **
Ali se je kdaj zgodilo, da bi hoteli dobiti pomoč policije ali pravne službe, pa je niste mogli dobiti?	29	0,002 ***

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Cilj 5: Krepitev moči

V vprašalniku ob evalvaciji/izstopu so uporabnice vrednotile trditve, ki se nanašajo na pomoč programa pri reševanju njihovih težav, in sicer na lestvicah 1-zelo malo, 2-malo, 3-srednje, 4-veliko, 5-zelo veliko (trditvi 1 in 2) ali 1-nisem prepričana, 2-dvomim, 3-neodločena, 4-dopuščam možnost, 5-popolnoma sem prepričana (trditve 3, 4 in 5).

Upabnice ocenjujejo, da ima vključenost v program opazen vpliv na reševanje njihovih težav. Strinjajo se, da bi se, če bi se znova znašle v podobnem položaju, ponovno odločile za obisk programa (4,59), ki bi ga priporočile tudi prijateljem in znancem, če bi se le-ti znašli v podobni situaciji (4,37).

Prav tako menijo, da jim program pomaga pri reševanju problemov, zaradi katerih so se vanj vključile (4,14), da bodo prav s pomočjo programa rešile probleme, zaradi katerih so se vključile (4,46) ter da jim je pomagal pri vzpostavljanju boljših odnosov z bližnjimi (3,91).

Izračunali smo tudi sestavljeno spremenljivko pomoč programa pri reševanju težav tako, da smo sešteli vrednosti indikatorjev in delili s številom indikatorjev. Sestavljena spremenljivka 4,29, kar kaže na v povprečju visoko zaznano uspešnost programa pri reševanju težav uporabnic.

Preglednica 15: Pomoč programa pri reševanju težav (vprašalnik ob izstopu, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Če razmislite o spremembah, ki so se vam zgodile, odkar ste vključeni v ta program, ali bi lahko ocenili, koliko vam je ta program od sedaj pomagal pri vzpostavljanju boljših odnosov z bližnjimi?	67	3	5	3,91	0,690
Ali imate občutek, da vam program pomaga reševati probleme, zaradi katerih ste se vključili vanj?	67	3	5	4,14	0,701
Ali menite, da boste s pomočjo tega programa rešili probleme, zaradi katerih ste se vključili vanj?	67	3	5	4,46	0,531
Če bi bili znova v podobnem položaju kot ste bili, ko ste prišli k nam, bi se odločili, da spet pridete k nam?	67	4	5	4,59	0,494
Ali bi program priporočili vašim prijateljem, znancem, če bi bili v podobni situaciji kot ste vi?	67	3	5	4,37	0,517
Pomoč programa pri reševanju težav	67	3,2	5	4,29	0,586

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Krepitev moči smo merili tudi z naslednjima spremenljivkama: a) odnosi med uporabnicami in svetovalkami (na lestvici: 1-zelo slabi, 2-slabi, 3-niti slabi niti dobri, 4-dobri, 5-zelo dobri), b) ocena lastnega sodelovanja s svetovalkami v programu (1-zelo slabo, 2-slabo, 3-niti slabo niti dobro, 4-dobro, 5-zelo dobro).

Uporabnice v povprečju menijo, da so odnosi s svetovalkami v programu zelo dobri (4,41), prav tako pa tudi sodelovanje z njimi (4,20).

Preglednica 16: Odnosi med uporabnicami in svetovalkami (vprašalnik ob evalvaciji, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Kako ocenjujete odnose med vami in svetovalkami znotraj programa?	67	4	5	4,41	0,496

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Preglednica 17: Sodelovanje s svetovalkami (vprašalnik ob evalvaciji, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD
Kako ocenjujete vaše sodelovanje s svetovalkami v programu?	67	3	5	4,20	0,591

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Vse uporabnice (67 oseb oz. 100 %) so v času obiskovanja vzpostavila zaupen odnos z osebo, ki jim je nudila čustveno in moralno podporo. To podporo so v povprečju ocenjevale z visoko oceno 4,40.

Preglednica 18: Ocena čustvene in moralne podpore (vprašalnik ob evalvaciji, opisne statistike)

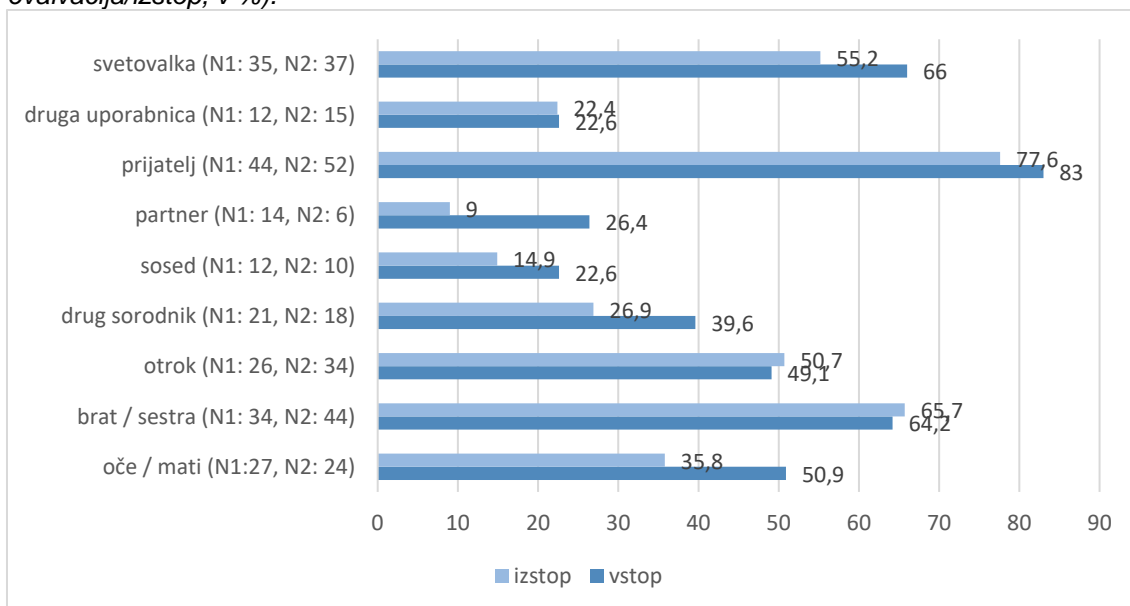
	N	MIN	MAX	AS	SD
Kako ocenjujete to (čustveno in moralno) podporo?	67	3	5	4,40	0,629

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Uporabnice so ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu označile, ali se z naštetimi osebami (starši, sorojenci, otroci, drugi sorodniki, sosedi, partner, prijatelji, druge uporabnice v organizaciji, svetovalne delavke) lahko pogovarjajo o osebnih stvareh, ki so pomembne za njih.

Ob vstopu v program so se uporabnice o osebnih stvareh v največji meri pogovarjale s prijatelji (44 oseb oz. 83,0 %), svetovalkami (35 oseb oz. 66,0 %) in sorojenci (34 oseb oz. 64,2 %). Podobno je bilo ob evalvaciji oz. izstopu – uporabnice so se največ pogovarjale s prijatelji (52 oseb oz. 77,6 %), sorojenci (44 oseb oz. 65,7 %) in svetovalkami (37 oseb oz. 55,2). Pri nobeni kategoriji ni prišlo do statistično značilnih razlik.

Slika 4: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 19: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno pogovarjajo o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
oče / mati	29	0,500
brat / sestra	29	1,000
otrok	29	0,500
drug sorodnik	29	1,000
sosed	29	1,000
partner	29	1,000
prijatelj	29	0,500
druge uporabnice	29	0,625
svetovalke	29	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh.

Rezultati kažejo, da število različnih oseb, s katerimi se uporabnice lahko pogovarjajo o osebnih zadevah, ostaja na približno isti ravni ter se vrti okoli štirih različnih oseb.

Preglednica 20: Število različnih oseb, na katere se uporabnica lahko obrne, ko potrebuje pogovor o osebnih stvareh (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže – pogovor	53	1	9	4,24	1,651	67	1	7	3,58	1,089	0,130

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

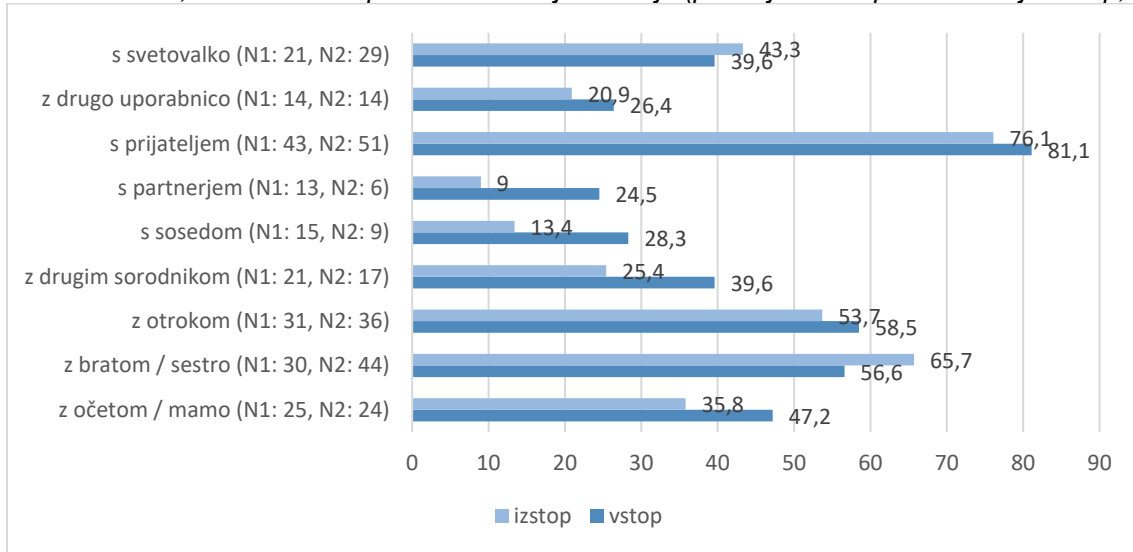
*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Nadalje so uporabnice v vprašalnikih ob vstopu in evalvaciji navedle, ali se običajno družijo z navedenimi osebami (starši, sorojenci, otroci, drugi sorodniki, sosedi, partner, prijatelji, druge uporabnice v organizaciji, svetovalne delavke).

Po vstopu v program pri nobeni izmed kategorij ni prišlo do statistično značilnih sprememb. Uporabnice so se tako ob vstopu kot ob evalvaciji oz. izstopu v največji meri družile s prijatelji (81,1 % oz. 76,1 %), otroki (58,5 % oz. 53,7 %) in sorojenci (56,6 % oz. 65,7 %).

Slika 5: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno družijo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Legenda: N1 = število enot analize ob vstopu, N2 = število enot analize ob evalvaciji/izstopu.

Preglednica 21: Osebe, s katerimi se uporabnice običajno družijo (primerjava vstop in evalvacija/izstop)

	N	sig.
oče / mati	29	0,500
brat / sestra	29	1,000
otrok	29	1,000
drug sorodnik	29	1,000
sosed	29	1,000
partner	29	1,000
prijatelj	29	1,000
druge uporabnice	29	0,625
svetovalke	29	1,000

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili McNemar test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatke ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05

Na osnovi danih podatkov smo izračunali sestavljeno spremenljivko, ki prikazuje število različnih oseb, s katerimi se uporabnice običajno družijo.

Rezultati kažejo, da število različnih oseb, s katerimi se uporabnice običajno družijo, ostaja na približno enaki ravni, in sicer se uporabnice v povprečju družijo s tremi do štirimi različnimi osebami.

Preglednica 22: Število različnih oseb, s katerimi se uporabnice običajno družijo (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
Velikost mreže – druženje	53	0	8	4,01	1,623	67	1	6	3,43	0,972	0,366

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05.

Zavod Emma - Center za pomoč žrtvam nasilja

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V spodnji Preglednici in na grafu predstavljamo opisne statistike pogostosti druženja s posameznimi osebami ob vstopu v program in ob evalvaciji/izstopu. Uporabnice so na lestvici od 1 do 5 ocenjevale, kako pogosto se družijo z navedenimi osebami (1 – vsak dan, 2 – vsaj enkrat tedensko, 3 – vsaj enkrat mesečno, 4 – vsaj enkrat letno, 5 – redkeje ali se ne družim).

Do statistično značilnih razlik pri pogostosti druženja je prišlo pri druženju s prijatelji, starši in sorojenci. Pogostost druženja s starši je nekoliko upadla, pogostost druženja s sorojenci in prijatelji pa se je nekoliko povečala.

Tako se je npr. delež uporabnic, ki se s starši družijo vsaj enkrat mesečno, znižal iz 18,8 % ob vstopu na 11,1 % ob vstopu, povečal pa se je delež uporabnic, ki se redkeje družijo s starši (iz 31,3 % na 50,8 %).

Po drugi strani se je povečal delež uporabnic, ki se s sorojenci družijo vsak dan (iz 19,6 % na 24,6 %) ali vsaj enkrat tedensko (iz 28,3 % na 36,1 %). Prav tako se je opazno povečal delež uporabnic, ki se vsak dan družijo s prijatelji (iz 15,4 % na 37,3 %; del tega povečanja gre na račun uporabnic, ki so se predtem s prijatelji družile enkrat tedensko, sedaj pa je druženje pogostejše).

Preglednica 23: Pogostost druženja (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

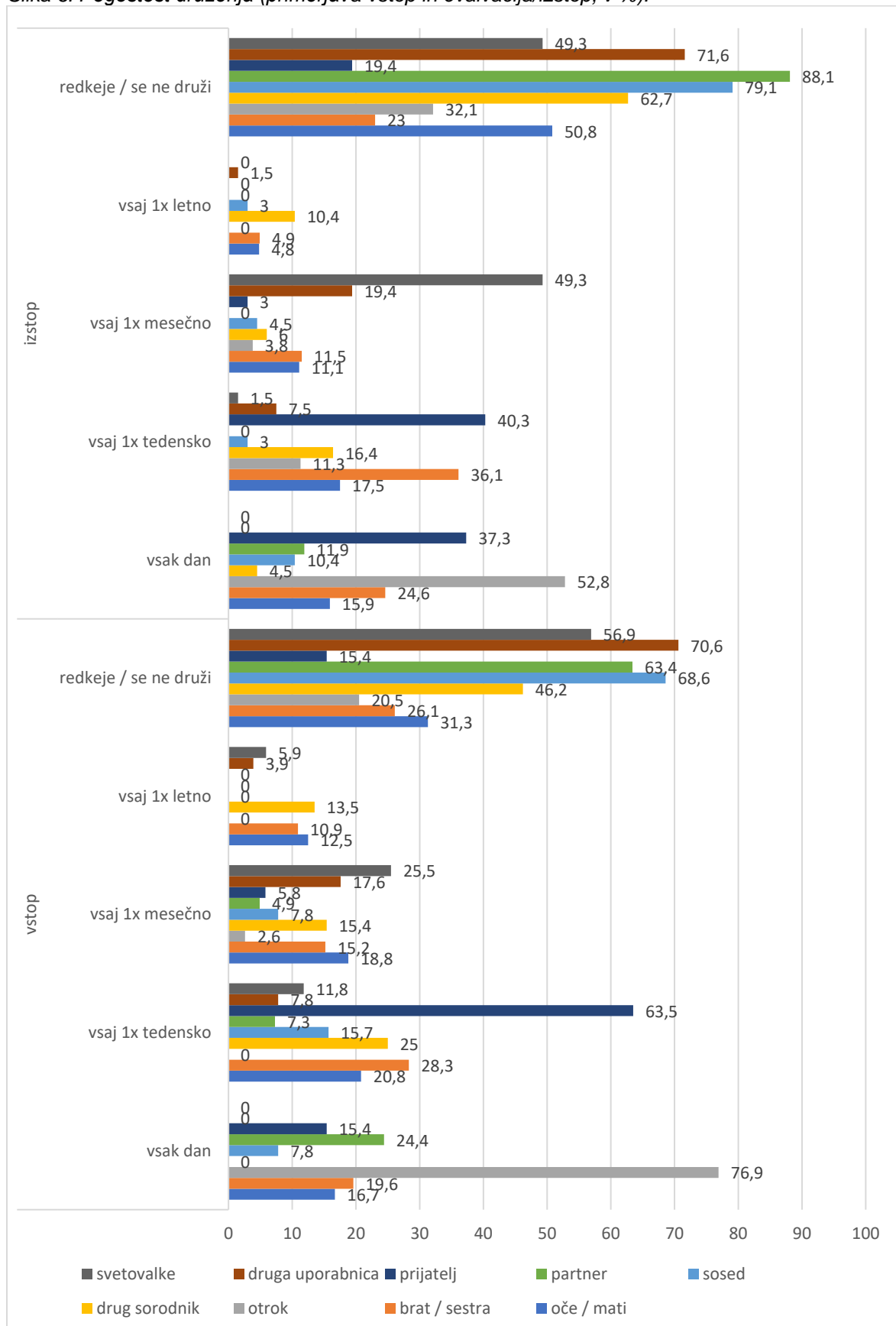
	Ob vstopu v program					Ob evalvaciji/izstopu iz programa					.sig
	N	MIN	MAX	AS	SD	N	MIN	MAX	AS	SD	
oče / mati	48	1	5	3,20	1,501	63	1	5	3,57	1,613	0,033 **
brat / sestra	46	1	5	2,95	1,504	61	1	5	2,65	1,493	0,024 **
otrok	39	1	5	1,87	1,641	53	1	5	2,47	1,814	0,317
drug sorodnik	52	2	5	3,80	1,268	67	1	5	4,10	1,327	0,317
sosed	51	1	5	4,05	1,461	67	1	5	4,37	1,335	0,713
partner	41	1	5	3,70	1,778	59	1	5	4,52	1,304	0,317
prijatelj	52	1	5	2,36	1,221	67	1	5	2,23	1,457	0,000 ***
druge uporabnice	51	2	5	4,37	1,038	67	2	5	4,37	1,042	0,305
svetovalke	51	2	5	4,07	1,146	67	2	5	3,97	1,029	0,420

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test. Izračun smo opravili na enotah, za katere imamo podatek ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa. Opisne statistike, prikazane v tabeli, so izračunane na vseh veljavnih enotah.

*** sig. < 0,01; ** sig. < 0,05.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Slika 6: Pogostost druženja (primerjava vstop in evalvacija/izstop, v %).

Strokovne delavke v programu so na lestvici 1-nezadostno, 2-zadostno, 3-dobro, 4-prav dobro in 5-odlično vrednotile različne lastnosti uporabnic na osebni ravni, in sicer ob vstopu ter ob izstopu. V nadaljevanju predstavljamo navedene lastnosti.

Razbremenitev in umiritev

Ob vstopu v program so strokovne delavke ocenile raven razbremenitve in umiritve uporabnic s povprečno oceno 2,25. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 24: Razbremenitev in umiritev (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	60	1	4	2,25	0,627	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Soočanje s čustvi (uporabnica govori o nasilju, čustvih, prepoznava svoja čustva, povezana z nasiljem)

Ob vstopu v program so strokovne delavke ocenile zmožnost uporabnic za soočanje s čustvi s povprečno oceno 2,72. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 25: Soočanje s čustvi (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	61	1	4	2,72	0,755	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Aktivnosti za spremembo situacije (lastna aktivnost uporabnice pri reševanju nastale situacije, prevzem pobude za aktivnosti)

Ob vstopu v program so strokovne delavke ocenile raven aktivnosti uporabnic za spremembo situacije s povprečno oceno 2,75. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 26: Aktivnosti za spremembo situacije (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	61	2	4	2,75	0,722	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (kako uporabnica zaznava in se odziva na spremembe pri otrocih)

Ob vstopu v program so strokovne delavke ocenile raven opravljanja starševske vloge in odnos do otrok uporabnic s povprečno oceno 2,97. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 27: Opravljanje starševske vloge in odnos do otrok (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	35	2	4	2,97	0,663	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Skrb zase (uporabnica se zaveda svojih potreb, poskrbi zase, gre k zdravniku, si vzame čas zase)

Ob vstopu v program so strokovne delavke pri uporabnicah ocenile raven skrbi zase s povprečno oceno 2,67. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 28: Skrb zase (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	61	1	4	2,67	0,810	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

Samopodoba, samospoštovanje

Ob vstopu v program so strokovne delavke ocenile raven samospoštovanja in samopodobe uporabnic s povprečno oceno 2,16. Ocen ob izstopu nismo prejeli.

Preglednica 29: Samopodoba, samospoštovanje (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	MIN	MAX	AS	SD	.sig
Ob vstopu	61	1	4	2,16	0,756	/
Ob izstopu	/	/	/	/	/	

Za izračun statistične značilnosti smo uporabili Wilcoxonov test.

*** p < 0,01; ** p < 0,05. Uporabili smo podatka ob vstopu in ob zadnjem merjenju.

Legenda: MIN – enota z najmanjšo vrednostjo; MAX - enota z najvišjo vrednostjo; AS - povprečje oziroma aritmetična sredina; SD – standardni odklon, ki pove, koliko so enote razpršene okoli aritmetične sredine.

V okviru cilja 5 (krepitev moči) lahko preverimo tudi stopnje izobrazbe in zaposlitveni status pri uporabnicah. Ob vstopu v program je imela dobra tretjina uporabnic (22 oseb oz. 35,5 %) zaključeno 2-3 letno poklicno šolo, približno petina pa bodisi 4-letno srednjo šolo ali gimnazijo (14 oseb oz. 22,6 %) ter bodisi visoko šolo ali fakulteto 12 oseb oz. 19,4 %. V času obiskovanja programa pri nobeni izmed uporabnic ni prišlo do spremembe izobrazbe.

Preglednica 30: Zaključena izobrazba uporabnic ob vstopu v program (dokumentacija za uporabnice, opisne statistike)

	N	%
nedokončana osnovna šola	1	1,6
dokončana osnovna šola	1	1,6
2-3 letna poklicna šola	22	35,5
splošna ali strokovna gimnazija, 4-letna strokovna šola	14	22,6
2-letna višja (strokovna) šola	11	17,7
visoka šola, fakulteta ali več	12	19,4
n.p.	1	1,6
skupaj	62	100,0

Pri zaposlitvenem statusu so izvajalci lahko navedli več različnih odgovorov (to npr. pomeni, da ena uporabnica lahko opravlja plačano delo, hkrati pa opravlja tudi neplačana gospodinjska dela).

Ob vstopu v program je približno tretjina uporabnic (20 oseb oz. 32,3 %) opravljala plačano delo, druga tretjina (20 oseb oz. 32,3 %) pa je bila brezposelnih. Do izstopa iz programa so štiri predhodno brezposelne uporabnice našle novo zaposlitev.

Preglednica 31: Zaposlitveni status (primerjava vstop in evalvacija/izstop, opisne statistike)

	vstop		izstop**	
	N	%	N	%
opravlja plačano delo	20	32,3	12	19,4
opravlja priložnostno plačano delo	11	17,7	6	9,7
se šola	5	8,1	5	8,1
je brezposelna	20	32,3	7	11,3
je delovno nezmožna	3	4,8	1	1,6
je upokojena	7	11,3	0	0,0
opravlja neplačana gospodinjska dela, skrbi za otroke ali druge	12	19,4	7	11,3

* izvajalci so lahko navedli več različnih odgovorov, zato skupni delež ni enak 100%

** Podatki ob izstopu so podani le za 24 uporabnic (38,8 %), ki so dejansko že zaključile s programom.

C6: Zniževanje tolerance do nasilja v družbi

Pregled aktivnosti na področju promocije programa v obravnavanem obdobju enega leta (1. 1. 2021–31. 12. 2021)¹:

- Mediji so objavili pet daljših prispevkov o programu.
- Ocena odzivnosti medijev: 3.
- Število izvedenih akcij na temo zniževanja tolerance do nasilja: 15, povprečna ocena izvedenih akcij: 3,9.

¹ V programu je bilo zaposlenih pet strokovnih delavk.

4 UČINKOVITOST PROGRAMA

Doseganje učinkovitosti programa merimo preko podatkov iz:

- Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila in
- Končnega poročila o izvajanju socialnovarstvenega programa v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

Učinkovitost programa ocenjujemo na podlagi naslednjih dimenzij: primernost sredstev glede na število uporabnikov; primernost razmerja opravljenega dela neposredno z uporabniki in ostalega opravljenega dela. Podajamo številčne ocene.

Preglednica 32: Učinkovitost rabe programskih virov

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost sredstev glede na število uporabnikov	35,50	1
odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99)*, specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699)	57,06	3

Opomba:

*V oklepajih navajamo standardizirane sklope šifer iz baze opravljenih postopkov.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot neustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 36 UR na uporabnika.

Odstotek porabljenega časa za skupne postopke (1-99), specifične postopke (100-199) ter postopke z anonimni uporabniki (600-699) v razmerju do porabljenega časa za vse opravljene postopke (1-699): delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

5 OCENA TVEGANJA ZA IZVEDBO PROGRAMA

Oceno tveganja za izvedbo programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Analizo tveganja za izvedbo programa podajamo v več točkah: tveganja z vidika financiranja programa, z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa, z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike, z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa in drugih dejavnikov tveganja. Za nekatere dimenzije podajamo opisne ocene, za večino pa številčne.

5.1 Ocena tveganja z vidika financiranja programa

Preglednica 33: *Financiranje programa*

Kriterij	Znesek v €/delež v %	Ocena
primernost letnih sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas	26.661,96	6
delež sofinanciranja MDDSZ glede na vse prihodke	54,00	3

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 26.661,96 EUR.

Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro polovico. To ocenjujemo kot srednje ustrezno.

Ustreznost velikosti proračuna za namen programa: finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

5.2 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja primerne kadra za izvajanje programa

Preglednica 34: *Primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki*

Kriterij	Količnik/delež	Ocena
razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih	80,62	1
formalna usposobljenost kadrov (delež zaposlenih s strokovnim izpitom)	83,33 %	5
povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih (aritmetična sredina)	6,67	6
ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ (skladnost s pogodbo)	100 %	6

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot neustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 81 uporabnikov na izvajalca prevelika obremenitev.

Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot zelo ustrezno, saj ima dobre tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva.

Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu malo manj kot sedmo stopnjo izobrazbe.

Ustreznost kadrov glede na financiranje MDDSZ: Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

5.3 Ocena tveganja z vidika ustreznosti programa za vključene uporabnike

Primerjava ciljne in vključene populacije: ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata.

Ustreznost programa za vključeno populacijo: program nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

5.4 Ocena tveganja z vidika zagotavljanja ustreznih prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

5.5 Ocena tveganja z vidika beleženja in izvajanja ustreznih postopkov

Preglednica 35: Postopki

Kriterij	Ocena
kakovost strukture postopkov	6

Kakovost strukture postopkov: poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni.

Ustreznost postopkov glede na zastavljene cilje: postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

5.6 Ocena tveganja - ostalo

Obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali: v obravnavanem obdobju in v preteklosti med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Morebitne konflikte in dileme med zaposlenimi bi sicer reševali preko pogovora, mediacije in supervizije.

Administrativne in organizacijske ovire:

Obseg dela se je v programu povečeval, po drugi strani pa so bili še vedno velika prepreka ukrepi zaradi pandemije Covid-19.

Izvajalci programa še vedno zaznavajo potrebo po kadrovske povečanju, kar je razvidno tudi iz zgornjih statistik (obremenjenost izvajalcev). Poleg tega po sofinanciranju osnovnih sredstev (računalniki, telefoni, tiskalniki, skenerji) ter po sofinanciranju bolj primernih in dostopnih prostorov, v katerih se program izvaja.

6 TRAJNOST PROGRAMA

Oceno trajnosti programa merimo preko podatkov iz Zbirnika podatkov o programu za pripravo evalvacijskega poročila. Trajnost programa ocenjujemo preko deležev povratnikov iz istega ali drugih programov ter razlogov za povratništvo in števila let delovanja programa. Posamezne dimenzije ocenjujemo opisno. Oceno trajnosti programa pa podajamo tudi na podlagi dejavnikov dostopnosti programa.

Delež povratnikov in razlogi: uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo po podatkih izvajalcev v letu 2021 približno 5 %. Razlogi, ki so jih uporabniki navedli v pridčasne odsotnosti obiskovanja programa so različni: vrnitev k povzročitelju nasilja in ponovna zapustitev, zasedenost s službo in šolanjem, bivanje v tujini, bolezen, ukrepi v povezavi s Covid-19.

Delež uporabnikov iz drugih programov in razlogi: skupen delež je znašal 7,79 %, od tega 2,75 % iz drugih SVP (programi socialne rehabilitacije zasvojenih, programi na področju duševnega zdravja, programi za Rome, programi za otroke in mlade in drugi programi Društva Mozaik, Slovenske filantropija - združenja za promocijo prostovoljstva) ter 5,04 % iz preostalih programov (Rdeči križ Slovenije, Delavska svetovalnice, PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja in UNHCR).

Delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP: skupen delež je znašal 32,10 %, in sicer jih 12,38 % obiskuje še druge SVP (programi socialne rehabilitacije zasvojenih, programi na področju duševnega zdravja, programi za Rome, programi za otroke in mlade in drugi programi Društva Mozaik, Slovenske filantropija - združenja za promocijo prostovoljstva), 19,72 % jih obiskuje še druge programe. Namreč Nasilno dejanje je velikokrat povezano s težavami z zasvojenostjo, duševnimi boleznimi, socialno marginalizacijo in nenazadnje z neustrezno vzgojo ter socializacijo.

Število let delovanja programa: program deluje od marca 2000, torej približno 23 let.

Preglednica 36: Dostopnost programa za uporabnike

Kriterij	Ocena
čakalna doba	6
arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim	6
dostopnost informacij o programu na spletu	6

Čakalna doba – podatek izvajalcev

Prvi stik opravijo po telefonu in ni čakalne dobe. Za individualno svetovanje, skupino za samopomoč je čas odvisen od potreb uporabnika ter prostih terminov, vendar ne več kot pet delovnih dni. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Urnik dela

Dejavnosti programa izvajajo v različnih terminih in sicer:

- telefonsko svetovanje: vsak delovnik med 8.00 in 15.00 h,
- dežurni telefon je morebitnim uporabnikom dostopen od 18.00 do 21.00 h,
- skupini za samopomoč se sestajata enkrat tedensko do tri ure,
- individualno svetovanje izvajajo dopoldan ali popoldan, v dogovoru z uporabniki,
- spremstvo in zagovorništvo izvajajo v času uradnih ur inštitucij,
- intervizije za prostovoljce izvajajo tedensko po dve do tri ure,
- dežurni krizni mobilni telefon je vključenim uporabnikom na voljo 24 ur na dan,
- delavnice za uporabnike izvajajo enkrat mesečno tri ure,
- delavnice za otroke in mladostnike po šolah izvajajo na povabilo šole (dve delavnici na en razred),
- polletni tabor poteka enkrat letno v obsegu sedmih dni,
- skupnostne akcije potekajo preko celega leta.

To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Arhitektonske ovire, dostopnost gibalno oviranim

Prostori so prilagojeni osebam z ovirami (omogočen vstop osebam na invalidskih vozičkih). To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost javnega prevoza

Lokacija v Ljubljani je dostopna z javnim prevozom. Avtobusna postaja je oddaljena minuto peš od pisarne Zavoda Emma. Lokacija v Krškem se nahaja v starem mestnem jedru v neposredni bližini CSD in je dostopna z javnim prevozom. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Vidnost, označenost prostorov programa

Pot do prostorov ni označena zaradi varnostnih razlogov. Vsakemu uporabniku pred Individualnim svetovanjem ali udeležbo na skupini za samopomoč povedo naslov, če potrebujejo tudi številko avtobusa, jim podajo natančno razlago, ter jih vzpodbujajo, da jih pokličejo, če imajo težave z orientacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Dostopnost informacij o programu na spletu

Na spletni strani programa oz. zavihku društva je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

7 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

a) Ustreznost ciljev za reševanje problemov

Cilji programa niso v celoti ustrezno definirani. Cilj aktivno razvijanje stroke je zapisani v nedovršni obliki namesto v dovršni obliki. Glede cilja usposobljenost strokovnih delavk/cev, ki delujejo na področju preprečevanja nasilja, pa menimo, da je odvečen, saj razpis MDDSZ za JVSP za strokovne delavce predpisuje zelo natančna merila in neusposobljeni strokovni delavci sploh ne bi smeli opravljati del, ki naj bi jih izvajali strokovni delavci. Sicer so cilji ustrezni glede na tip programa in vključeno populacijo programa.

Predlog

Izvajalcem programa predlagamo, da cilj aktivno razvijanje stroke pretvorijo v dovršno obliko v smislu razvita stroka z novimi sodobnim pristopi s področja preprečevanja nasilja. Predlagamo tudi, da cilj usposobljenost strokovnih delavk/cev izločijo iz seznama ciljev, ker gre za osnovni pogoj v razpisu MDDSZ.

b) Uspešnost in učinkovitost programa

Program popolnoma uspešno (ocenjeno z oceno 6 na lestvici od 0 do 6) ali zelo uspešno (ocenjeno z oceno 5) ni dosegal nobenega cilja; uspešno (ocenjeno z oceno 4) je dosegal cilja: boljša informiranost in več znanja za ravnanje uporabnikov in uporabnic; zniževanje tolerance do nasilja v družbi; srednje uspešno (ocenjeno z oceno 3) cilj: krepitev moči ter popolnoma neuspešno cilj aktivno sodelovanje v programu.

Primernost sredstev glede na število uporabnikov ocenjujemo kot neustrezno. Če sredstva preračunamo na mesečno raven in potem glede na povprečno število uporabnikov, je to okrog 36 UR na uporabnika. Delež časa porabljenega za skupne, specifične postopke ter postopke z anonimnimi uporabniki v skupnem seštevku časa za vse postopke znaša dobro polovico, kar ocenjujemo kot srednje ustrezno.

c) Ocena tveganja za izvedbo programa

Financiranje programa

Primernost sredstev glede na število zaposlenih za polni delovni čas ocenjujemo kot popolnoma ustrezno. V povprečju zaposleni na letni ravni dobijo 26.661,96 EUR. Delež sofinanciranja MDDSZ v vseh prihodkih je dobro polovico. To ocenjujemo kot srednje ustrezno. To ocenjujemo kot neustrezno. Finančna sredstva so zadostovala, da se je program nemoteno izvedel.

Predlog

Izvajalcem programa glede na visok delež sredstev pridobljenih od MDSSZ, predlagamo, da poskušajo najti še kakšne alternativne vire financiranja, da obstoj programa iz tega naslova ne bo ogrožen. Morda bi bilo možno preko več promocije programa priti do dodatnih donacij,...

Primernost kadrov

Razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih ocenjujemo kot neustrezno. Menimo, da je mesečno v povprečju okrog 81 uporabnikov na izvajalca prevelika obremenitev. Formalno usposobljenost kadrov (merjeno z deležem tistih, ki imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva) ocenjujemo kot zelo ustrezno, saj ima dobre tri četrtine zaposlenih opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. Povprečno stopnjo izobrazbe zaposlenih ocenjujemo kot zelo ustrezno – v povprečju imajo zaposleni v programu sedmo stopnjo izobrazbe. Po podatkih, prejetih od izvajalcev programa, je v programu zaposlen v celoti ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

Ustreznosti programa za uporabnike

Ciljna in vključena populacija se v celoti ujemata, program tudi nudi ustrezne storitve za vključeno populacijo.

Ustreznost prostorov za izvedbo programa

Prostorskih tveganj za izvajalce in uporabnike programa nismo identificirali.

Beleženje in izvajanje ustreznih postopkov

Poimenovanja in struktura postopkov, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, sta ustrezni. Postopki, ki jih v programu uporabljajo pri beleženju opravljenega dela, so ustrezni glede na zastavljene cilje programa.

Ostala tveganja

V obravnavanem obdobju in v preteklosti med zaposlenimi ni bilo nobenih konfliktov o metodah, ki naj bi jih uporabljali. Morebitne konflikte in dileme med zaposlenimi bi sicer reševali preko pogovora, mediacije in supervizije.

Glede administrativnih in organizacijskih ovir pa izvajalci programa opisujejo, da se je obseg dela v programu povečeval, po drugi strani pa so bili še vedno velika prepreka ukrepi zaradi pandemije Covid-19.

Izvajalci programa še vedno zaznavajo potrebo po kadrovskem povečanju, kar je razvidno tudi iz zgornjih statistik (obremenjenost izvajalcev). Poleg tega po sofinanciranju osnovnih sredstev (računalniki, telefoni, tiskalniki, skenerji) ter po sofinanciranju bolj primernih in dostopnih prostorov, v katerih se program izvaja.

d) Kriterij trajnosti

Kroženje uporabnikov

Uporabnikov, ki so v preteklosti kontinuirano obiskovali program in so se po prekinitvi obiskovanja programa zopet vrnil in ponovno obiskovali program, je bilo po podatkih izvajalcev v letu 2021 približno 5 %. Razlogi, ki so jih uporabniki navedle v prid začasnega odsotnosti obiskovanja programa so različni: vrnitev k povzročitelju nasilja in ponovna zapustitev, zasedenost s službo in šolanjem, bivanje v tujini, bolezni, ukrepi v povezavi s Covid-19.

Skupen delež uporabnikov iz drugih programov je znašal 7,79 %, od tega 2,75 % iz drugih SVP (programi socialne rehabilitacije zasvojenih, programi na področju duševnega zdravja, programi za Rome, programi za otroke in mlade in drugi programi Društva Mozaik, Slovenske filantropija - združenja za promocijo prostovoljstva) ter 5,04 iz preostalih programov (Rdeči križ Slovenije, Delavska svetovalnice, PIC – Pravni center za varstvo človekovih pravic in okolja in UNHCR). Skupen delež uporabnikov, ki obiskujejo poleg obravnavanega programa, še vsaj en drug SVP je znašal 32,10 %, in sicer jih 12,38 % obiskuje še druge SVP (programi socialne rehabilitacije zasvojenih, programi na področju duševnega zdravja, programi za Rome, programi za otroke in mlade in drugi programi Društva Mozaik, Slovenske filantropija - združenja za promocijo prostovoljstva), 19,72 % jih obiskuje še druge programe.

Program deluje od marca 2000, torej približno 23 let.

Dostopnost programa za uporabnike

Prvi stik opravijo po telefonu in ni čakalne dobe. Za individualno svetovanje, skupino za samopomoč je čas odvisen od potreb uporabnika ter prostih terminov, vendar ne več od petih delovnih dni. Dejavnosti programa izvajajo v različnih terminih in sicer: telefonsko svetovanje: vsak delovnik med 8.00 in 15.00 h, dežurni telefon je morebitnim uporabnikom dostopen od 18.00 do 21.00 h, skupini za samopomoč se sestajata enkrat tedensko do tri ure, individualno svetovanje izvajajo dopoldan ali popoldan, v dogovoru z uporabniki, spremstvo in zagovorništvo izvajajo v času uradnih ur inštitucij, intervizije za prostovoljce izvajajo tedensko po dve do tri ure, dežurni krizni mobilni telefon je vključenim uporabnikom na voljo 24 ur na dan, delavnice za uporabnike izvajajo enkrat mesečno tri ure, delavnice za otroke in mladostnike po šolah izvajajo na povabilo šole (dve delavnici na en razred), polletni tabor poteka enkrat letno v obsegu sedmih dni, skupnostne akcije pa potekajo preko celega leta. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Prostori so prilagojeni osebam z ovirami (omogočen vstop osebam na invalidskih vozičkih). To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Lokacija v Ljubljani je dostopna z javnim prevozom. Avtobusna postaja je oddaljena minuto peš od pisarne Zavoda Emma. Lokacija v Krškem se nahaja v starem mestnem jedru in je dostopna z javnim prevozom. Pot do prostorov ni označena zaradi varnostnih razlogov. Vsakemu uporabniku pred Individualnim svetovanjem ali udeležbo na skupini za samopomoč povedo naslov, če potrebujejo tudi številko avtobusa, jim podajo natančno razlago, ter jih vzpodbujajo, da jih pokličejo, če imajo težave z orientacijo. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

Na spletni strani programa oz. zavihku društva je ustrezno navedenih vseh šest ocenjevanih elementov. To ocenjujemo kot popolnoma ustrezno.

e) Intenziteta in kakovost sodelovanja z drugimi povezanimi akterji s področja preprečevanja nasilja

Program dobro sodeluje z drugimi SVP, medicino (družinskimi zdravniki, zdravstveno službo v nastanitvenih centrih pod okriljem Urada vlade za oskrbo in integracijo migrantov, psihiatrijo), CSD in številnimi NVO (predvsem s tistimi, ki ponujajo podporo žrtvam in povzročiteljem nasilja ter osebam, ki se spopadajo z odvisnostjo), humanitarnimi organizacijami.

Občasni »kratki stiki« nastanejo predvsem na začetku sodelovanja na posameznih CSD, po mnenju izvajalcev programa zaradi nezadostne informiranosti strokovnih delavcev CSD o programih NVO.

8 VIRI IN LITERATURA

- Izpolnjena Končna poročila o izvajanju programa socialnega varstva v obdobju od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021 za C programe – splošni obrazec.
- Prejeto gradivo izvajalcev JSVP: vprašalniki, nabori ciljev, zbirniki, dokumentacije, intervjuji, odgovori preko e-pošte in video konferenc.
- Spletna stran obravnavanega izvajalca SVP.